

**Особливості
навчання в Україні
дітей-біженців і дітей,
яких визнано особами,
які потребують
додаткового захисту,
зокрема тих, що
розлучені із сім'єю.**

**Хто така дитина-біженець та
дитина розлучена із сім'єю?**

Дитина-біженець - це дитина, яка не є громадянином України і внаслідок обґрунтованих побоювань стати жертвою переслідувань за ознаками раси, віросповідання, національності, громадянства (підданства), належності до певної соціальної групи або політичних переконань перебуває за межами країни своєї громадянської належності та не може користуватися захистом цієї країни або не бажає користуватися цим захистом внаслідок таких побоювань, або, не маючи громадянства (підданства) і перебуваючи за межами країни свого попереднього постійного проживання, не може чи не бажає повернутися до неї внаслідок зазначених побоювань.

Дитина, розлучена із сім'єю – це особа віком до вісімнадцяти років, яка прибуває чи прибула на територію України без супроводу батьків чи одного з них, діда чи баби, повнолітніх брата чи сестри, опікуна чи піклувальника, призначених відповідно до законодавства країни походження,

або інших повнолітніх осіб, які до прибуття в Україну добровільно чи в силу звичаю країни походження взяли на себе відповідальність за виховання дитини.

Чи обмежуються права дітей-біженців та дітей розлучених із сім'єю в Україні?

Конвенція про права дитини та Конституція України проголошує, що діти рівні у своїх правах незалежно від походження, а також народжені вони в шлюбі чи поза ним.

Конституція України гарантує іноземцям та особам без громадянства, які на законних підставах перебувають на території держави, а отже, й біженцям:

- рівність прав, свобод та обов'язків з громадянами України (ст. 26);

- свободу пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України (ст. 33) тощо.

Забороняється будь-яке обмеження прав за ознаками раси, кольору шкіри, релігійної

належності, мовними або іншими ознаками (ст. 24).

Рівність прав і свобод проголошується також і Законом України «Про охорону дитинства», відповідно до якого всі діти на території України, незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного, етнічного або соціального походження, майнового стану, стану здоров'я та народження дітей і їх батьків (чи осіб, які їх замінюють) або будь-яких інших обставин, мають рівні права і свободи.

Відповідно до ст. 14 Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» особи, яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту, користуються тими самими правами і свободами, а також мають такі самі обов'язки, як і громадяни України, крім випадків, установлених Конституцією та законами України, а також міжнародними договорами, згода на

обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Право на освіту дітей біженців і дітей, яких визнано особами, які потребують додаткового захисту.

Стаття 53 Конституції України передбачає, що держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої освіти в державних і комунальних навчальних закладах.

Офіційне тлумачення цієї статті Конституційним судом України говорить, що «держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах».

Під доступністю розуміється, що нікому не може бути відмовлено в праві на освіту, і держава повинна створити можливість реалізувати це право.

Діти біженців, які навчаються в дошкільних навчальних закладах державної і комунальної власності мають право на безкоштовне

харчування, але в тому випадку, якщо батьки отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям».

А також відповідно до ч.3 ст. 33 Закону України «Про дошкільну освіту» – грудним дітям та дітям другого року життя за рахунок держави гарантується забезпечення дитячим харчуванням.

Пункт 4 ст. 6 Закону України «Про загальну середню освіту» передбачає, що іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, здобувають повну загальну середню освіту у порядку, встановленому для громадян України.

Дітям, позбавленим батьківського піклування, та іншим категоріям дітей, які потребують соціального захисту, держава забезпечує пільгові умови для вступу до державних та комунальних професійно-технічних, вищих навчальних закладів, за умови наявності у них достатнього рівня підготовки.

Учні державних професійно-технічних навчальних закладів, студенти вищих навчальних закладів

I-IV рівнів акредитації з числа, зокрема, дітей, позбавлених батьківського піклування, перебувають на повному утриманні держави.